

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПЕТДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ОТБРАНА

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	52-653-08-4
Дата:	21 / 07 / 2026 г.

16.54
CJ

ДОКЛАД

ОТНОСНО: Проект за решение за разрешаване пребиваването на територията на Република България на военнослужещи и авиационна техника от въоръжените сили на Съединените американски щати, които ще осигуряват подкрепа на операции на Съединените американски щати в Близкия Изток, № 52-602-03-10, внесен от Министерски съвет на 20.07.2026 г.

На свое заседание, проведено на 21 юли 2026 г., Комисията по отбрана разгледа посочения проект.

От Министерство на отбраната участие в заседанието взеха министърът на отбраната Димитър Стоянов, заместник-министър Катерина Грматикова-Иванова и Красимир Грозев, съветник.

Проектът за решение и мотивите към него бяха представени от министър Стоянов, който обясни, че с получена дипломатическа нота № 202/2026 от 17 юли 2026 г. от Посолството на Съединените американски щати в София е поискано пребиваването на територията на Република България на до 8 военни въздухоплавателни средства, тип КС-135 с техните екипажи, до 250 военнослужещи с лично оръжие и боеприпаси, и летищно оборудване от въоръжените сили на Съединените американски щати и разполагането им в авиационна база – Безмер в периода от 24 юли до 01 октомври 2026 г. Целта на пребиваването е във връзка с подкрепа на операции на Съединените американски щати в Близкия Изток.

Съгласно чл. 4 от подписано на 28 април 2006 г., Споразумение между правителствата на Република България и Съединените американски щати за сътрудничество в областта на отбраната, на силите на САЩ се разрешава достъп и използване на договорените съоръжения и обекти за подготовка, транзитно преминаване, поддръжка, презареждане на въздухоплавателни средства, настаняване, комуникации, разполагане и развърщане на сили и материални средства, с цел провеждане на учения, съвместна подготовка, хуманитарни дейности, помощ при бедствия, многовариантни операции и други мисии, включително в рамките на Северноатлантическия договор.

Съгласно анекс А от цитираното по-горе Споразумение авиационна база – Безмер е договорено съоръжение, което може да се използва за нуждите на силите на САЩ.

С оглед характера на заявеното намерение за пребиваването на територията на Република България на обявените в нотата сили на САЩ, а именно за поддръжка на операции извън територията на България, отчитайки и обстоятелствата, че Споразумението дава широки оперативни права на САЩ, но при пълно зачитане на българския суверенитет и закони, както и възможните политически последствия, се счита че това е разполагане с политико-военен характер.

Същевременно като законодателен орган, Народното събрание е приело Закона за преминаването през и пребиваването на територията на Република България на съюзнически и на чужди въоръжени сили, в който детайлизира отговорностите на отделните държавни органи (Народно събрание, Министерски съвет и министър на отбраната) по вземане на такова решение в зависимост от целта и характера на преминаването и пребиваването, както и от вида (чужди или съюзнически) и броя на въоръжените сили, средствата и организацията за реализиране на съответната цел. Законовата делегация на чл. 11 от Закона за преминаването през и пребиваването на територията на Република България на съюзнически и на чужди въоръжени сили, изрично определя Народното събрание за компетентен орган, който разрешава преминаването през и пребиваването на територията на Република България на съюзнически и/или на чужди въоръжени сили с политико-военен характер. Допълнително в чл. 16, ал. 2 от този закон е посочено, че в случай на съмнение относно характера на преминаването през или пребиваването на територията на Република България на съюзническите и/или на чуждите въоръжени сили винаги се произнася Народното събрание. В този смисъл е и трайната практика на Конституционния съд.

Предвид гореизложеното, с предложения проект на решение на Народното събрание се обезпечава пребиваването и разполагането на до 8 военни въздухоплавателни средства, тип КС-135 с техните екипажи, до 250 военнослужещи с лично оръжие и боеприпаси, и летищно оборудване от въоръжените сили на Съединените американски щати в авиационна база – Безмер в периода от 24 юли до 01 октомври 2026 г.

За изпълнението на проекта на решение не са необходими допълнителни разходи, които да бъдат одобрени по бюджета на Министерството на отбраната за 2026 г. за сметка на други бюджети по държавния бюджет.

Изпълнението на проекта на акт не води до изменение в целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. ключовите индикатори. За изпълнението на проекта на акт не са необходими допълнителни разходи (трансфери), други плащания, които да бъдат одобрени по бюджета на Министерството на отбраната, за сметка на бюджети по държавния бюджет. Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет.

От членовете на Комисията по отбрана участие в обсъждането взеха Иван Димитров, Георг Георгиев Христо Гаджев, Ивайло Мирчев Радослав рибарски, Александър Иванов, Ивелин Първанов и народният представител Ангел Георгиев.

След приключване на дискусиата се проведе гласуване, при което с **11 гласа „за“, 1 глас „против“ и 2 гласа „въздържал се“**, Комисията по отбрана предлага на Народното събрание **да приеме** Проект за решение за разрешаване пребиваването на територията на Република България на военнослужещи и авиационна техника от въоръжените сили на Съединените американски щати, които ще осигуряват подкрепа на операции на Съединените американски щати в Близкия Изток, № 52-602-03-10, внесен от Министерски съвет на 20.07.2026 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА КОМИСИЯТА ПО ОТБРАНА:**

ИВАН ДАЛЧОВ